

Məzarsız şəhidlər

Onlar 3-4 il yaş fərqi ilə eyni rayonun eyni kəndində - Zaqatalada, Muğanlıda doğulub böyümüşdülər. Akiflə Əhməd yaxın qohum idilər, İlqar qonşu məhəllədə yaşayırdı. Eyni torpaqdan güc-qüvvət alıb, kəhraba zəmilərin çörəyindən kəşib, buz bulaqların suyundan içib, eyni məktəbdə oxumuşdular.

Yeniyyətlikləri, gənclikləri də eyni dövrə - Sovet İttifaqının parçalandığı, Azərbaycanın müstəqillik qazandığı zamana təsadüf etmişdi. Heç biri daşlı-kəsəkli, enişli-yoxuşlu azadlıq yolunda qətiyyətlə irəliləyən doğma ölkənin, xalqın üzləşdiyi çətinliklərə biganə qala bilmədi. Hər üçü ərazi itkilərini, soyqırımları, beynəlxalq ikili münasibətləri özlərinə dərd edir, şəxsi faciələri kimi yaşayırdılar. Ayrı-ayrı ailələrdə təlim-tərbiyə görüb boya-başa çatsalar da, ürəklərində bir istək - Vətəni yağlı düşmənin caynağından xilas edib azad, bütöv, suveren görmək məhəbbəti çağlayırdı... Elə bu müqəddəs sevginin təşnəsi ilə də silah götürüb işğaldakı, əsirdəki ulu yurdlarımızı qorumağa getdilər. İki Şuşada, biri Kəlbəcərdə döyüşdü - üçünün də nəinki sağ səsi, heç mübarək nəsi də qayıdıb gəlmədi. Ağlaya-ağlaya yollara baxmaqdan valideynlərin, doğmaların gözləri tutuldu. Abdul dayı ilə Hürü xala, Əli kişi ilə Fadimət ana və Məhəmməd əmi bu həsrətin alovunda külə dönüb dünyalarını dəyişdilər. Bircə Əsbət xala həyatdadır, o da hər səsə qarıya, darvazaya boylanır, indicə Akifin içəri girəcəyini gözləyir...

İtkinlərin doğmaları, rayon və kənd rəhbərliyi, ağsaqqalların birgə müzakirəsindən sonra qərara gəldi ki, bu dərin nisgili az da olsa ovutmaq, üç məzarsız igidin həm xatirələrini əbədiləşdirmək, həm də kənd camaatının ələmətdar günlərdə rəmzi ziyarəti üçün bir abidə kompleksi hazırlansın. Məkan seçiminə isə Muğanlının mərhum imam-camaati, ilahiyyətçi Elşən Musayev istiqamət vermişdi.

Abidə kompleksinin açılış mərasimi də keçirildi, şəhidlərin yaxınları, ictimaiyyət nümayəndələri, ziyalılar, keçmiş döyüşçülər, qonaqlar çıxış edərək adları çəkilən qəhrəmanlar haqqında xatirələrini bölüşdülər.

Xatırladaq ki, Akif Məhəmməd oğlu Rəsulov 1966-cı il iyunun 27-də Zaqatala rayonunun Muğanlı kəndində anadan olub. 1983-cü ildə Muğanlı kənd orta məktəbini bitirib. Hərbi xidmətdən öncə rayon sürücülük məktəbində təhsil alıb. 1983-cü ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılaraq, Qazaxıstan Respublikasında əsgəri bor-

cunu yerinə yetirib. Vətəni düşmənin xain hücumundan qorumaq üçün 1992-ci ilin mart ayında könüllü olaraq cəbhəyə gedib. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Ramiz Qəmbərovun taborusunda Şuşanın müdafiəsində yaxından iştirak etmiş və 1992-ci il mayın 8-də qala şəhərimiz erməni hərbi birləşmələri tərəfindən işğal olunarkən itkin düşmüşdür. Evli idi. Yeganə oğlu onun adını daşıyır.

İlqar Əli oğlu İbrahimov isə 20 aprel 1968-ci il təvəllüdüdür. 1986-cı ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış, Çernobılda xidmət etmişdir. Qarabağ savaşı başlayanda yenidən Milli Ordu sıralarına qoşulub. Döyüş yolu Kəlbəcər rayonundan başlayan İlqar hərbi əməliyyatların birində itkin düşüb.

Əhməd Abdul oğlu Abdulov da 1970-ci il martın 6-da həmin kənddə doğulub. 1987-ci ildə orta məktəbi bitirərək, Rusiyanın Kaluqa şəhərində 27 saylı peşə məktəbinə daxil olub, aviasiya təyyarələri mühərrikləri çilingəri peşəsinə yiyələnib. 1988-ci ildə hərbi xidmətə çağırılaraq Sevastopol şəhərində hərbi dəniz qüvvələrində miçman kimi xidmət keçib. Hərbi xidmətdən sonra 1991-ci ildən Gürcüstan Respublikasında hərbi hissələrin birində "starşina" rütbəsi ilə çalışmağa başlayıb. 1992-ci ildə könüllü olaraq Şuşaya gedib, Milli Qəhrəman Ramiz Qəmbərovun batalyonunda döyüşməyə başlayıb. Qala şəhərimiz erməni hərbi birləşmələri tərəfindən işğal olunarkən itkin düşüb. Subay idi.

Canlarından artıq sevdikləri Azərbaycanı qorumaq onlardan ötrü bir qeyrət, namus məsələsi idi. Artıq dörd ildir ki, azadlığa qovuşan Ana Vətən də çoxdan onlara isti qucaq açmışdı... Ruhunuz şad, yeriniz rahat olsun!

Qurban MƏMMƏDOV